

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRẦN THỊ NINH HÀ

**ĐẨY MẠNH THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP
NƯỚC NGOÀI VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP
TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN THỊ NINH HÀ

**ĐẨY MẠNH THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP
NƯỚC NGOÀI VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP
TỈNH BẮC NINH**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thế Phán

THÁI NGUYÊN, 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và hình ảnh trong luận văn hoàn toàn trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ cho một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả

Trần Thị Ninh Hà

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài “***Đẩy mạnh thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh***”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể; tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với Ban giám hiệu nhà trường, các thầy cô giáo Khoa Sau đại học trường Đại học kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên và thầy giáo hướng dẫn PGS.TS. Nguyễn Thế Phán - Trường Đại học Kinh tế Quốc Dân, những người đã định hướng, chỉ bảo, dìu dắt tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu đề tài.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban lãnh đạo Sở Tài chính Bắc Ninh, Cục Thống kê, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Ban quản lý các khu công nghiệp tỉnh Bắc Ninh và các doanh nghiệp đã cung cấp số liệu khách quan, có những ý kiến góp ý quý báu, tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Cuối cùng với lòng biết ơn sâu sắc nhất xin dành cho gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ rất nhiều về vật chất và tinh thần để bản thân hoàn thành chương trình học tập cũng như đề tài nghiên cứu.

Tác giả

Trần thị Ninh Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	
3. Mục tiêu nghiên cứu	2
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	4
5. Những đóng góp mới của luận văn.....	4
6. Kết cấu của luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI	6
1.1. Đầu tư trực tiếp nước ngoài (Foreign Direct Investment FDI).....	6
1.1.1. Khái niệm đầu tư trực tiếp nước ngoài	6
1.1.2. Đặc điểm chính của đầu tư trực tiếp nước ngoài	7
1.1.3. Phân loại các hình thức đầu tư trực tiếp nước ngoài	7
1.1.4. Tác động của đầu tư trực tiếp nước ngoài đối với quá trình phát triển công nghiệp ở địa phương	9
1.2. Thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài	13
1.2.1. Khái niệm thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài	13
1.2.2. Các nhân tố tác động tới thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	13
1.3. Khái quát tình hình thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài ở nước ta	19
1.3.1. Quan điểm đường lối của Đảng và Nhà nước ta về thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài	19
1.4. Kinh nghiệm thu hút FDI vào ngành công nghiệp ở một số địa phương của Việt Nam	23
1.4.1. Kinh nghiệm thu hút FDI vào ngành CN ở tỉnh Vĩnh Phúc	23
1.4.2. Kinh nghiệm thu hút FDI vào ngành công nghiệp ở tỉnh Bình Dương	26

1.4.3. Những bài học rút ra và khả năng vận dụng đối với tỉnh Bắc Ninh	27
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Các câu hỏi đặt ra cần giải quyết	29
2.2. Phương pháp nghiên cứu	29
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin, số liệu	29
2.2.2. Phương pháp tổng hợp số liệu	32
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	32
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu, phân tích đánh giá thu hút FDI.....	34
2.3.1. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá về mặt số lượng, qui mô đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	34
2.3.2. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá chất lượng và hiệu quả	34
2.3.3. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá sức hấp dẫn đối với nhà đầu tư.....	34
2.4. Khung phân tích đề tài	35
Chương 3: THỰC TRẠNG THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP TỈNH BẮC NINH	37
3.1. Các nhân tố tác động đến thu hút FDI vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh ..	37
3.1.1. Giới thiệu chung về tỉnh Bắc Ninh	37
3.1.2. Các nhân tố tác động đến thu hút FDI vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh.....	38
3.2. Thực trạng thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh	45
3.2.1. Các giải pháp thu hút FDI Bắc Ninh đang thực hiện.....	45
3.2.2. Kết quả thu hút FDI vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh	52
3.3. Đánh giá chung về tác động của đầu tư trực tiếp nước ngoài đối với phát triển công nghiệp tỉnh Bắc Ninh.....	58
3.3.1. Thành công (Tác động tích cực)	58
3.3.2. Hạn chế (Tác động tiêu cực).....	65
3.3.3. Nguyên nhân của hạn chế	68
Chương 4: GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI VÀO NGÀNH CÔNG NGHIỆP BẮC NINH ĐẾN NĂM 2020.....	73
4.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội và ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020.....	73

4.1.1. Định hướng phát triển kinh tế xã hội Bắc Ninh đến năm 2020	73
4.1.2. Định hướng phát triển ngành công nghiệp Bắc Ninh đến năm 2020	74
4.2. Quan điểm, mục tiêu, định hướng thu hút FDI của tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020.....	76
4.2.1. Quan điểm thu hút FDI vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020	76
4.2.2. Mục tiêu đẩy mạnh thu hút FDI vào ngành công nghiệp Bắc Ninh đến năm 2020.....	77
4.2.3. Định hướng thu hút FDI vào ngành công nghiệp Bắc Ninh đến năm 2020....	77
4.3. Giải pháp đẩy mạnh thu hút FDI vào ngành công nghiệp tỉnh Bắc Ninh đến năm 2020	80
4.3.1. Tăng cường công tác xúc tiến đầu tư, phát triển DV tư vấn đầu tư.....	80
4.3.2. Hoàn thiện các chính sách ưu đãi thu hút đầu tư	82
4.3.3. Xây dựng và phát triển hệ thống cơ sở hạ tầng kỹ thuật	83
4.3.4. Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực	84
4.3.5. Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính liên quan đến hoạt động đầu tư trực tiếp nước ngoài	87
4.3.6. Nâng cao tính tích cực của chính quyền địa phương trong thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài.....	88
4.3.7. Xây dựng đề án “hàng rào kỹ thuật” để chọn lọc trong thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài	90
4.3.8. Tăng cường quản lý giám sát, hỗ trợ các dự án FDI sau cấp phép.....	93
4.4. Kiến nghị.....	95
4.4.1. Đối với Nhà nước	95
4.4.2. Đối với tỉnh Bắc Ninh.....	97
KẾT LUẬN	100
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	104

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
CN	Công nghiệp
CNĐT	Chứng nhận đầu tư
CNHT	Công nghiệp hỗ trợ
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá-Hiện đại hoá
CCN	Cụm công nghiệp
CN - XD	Công nghiệp - Xây dựng
DV	Dịch vụ
DN FDI	Doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài
ĐVT	Đơn vị tính
ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
GRDP	Tổng sản phẩm trong tỉnh
KCN	Khu công nghiệp
KTĐTNN	Kinh tế đầu tư nước ngoài
KTNN	Kinh tế nhà nước
KTNNN	Kinh tế ngoài nhà nước
Nxb	Nhà xuất bản
QLNN	Quản lý nhà nước
SXKD	Sản xuất kinh doanh
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Số lượng mẫu điều tra chia theo ngành năm 2012	31
Bảng 2.2. Ma trận SWOT	33
Bảng 3.1. Kết quả chỉ tiêu đánh giá năng lực cạnh tranh cấp tỉnh của ba tỉnh Bắc Ninh, Vĩnh Phúc, Bình Dương năm 2011	43
Bảng 3.2. Ứng dụng phân tích SWOT để đánh giá cơ hội, thách thức, điểm mạnh, điểm yếu của Bắc Ninh trong thu hút FDI.....	44
Bảng 3.3. Các khu công nghiệp đã đi vào hoạt động trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh đến năm 2012.....	46
Bảng 3.4. Đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Bắc Ninh giai đoạn 2008-2012.....	53
Bảng 3.5. Cơ cấu các dự án FDI giai đoạn 2008-2012 phân theo ngành	55
Bảng 3.6. FDI vào CN Bắc Ninh phân theo chuyên ngành công nghiệp	55
Bảng 3.7. FDI trong CN Bắc Ninh theo nhà đầu tư giai đoạn 2008-2012.....	57
Bảng 3.8. Vốn đầu tư phát triển phân theo nguồn vốn trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh	59
Bảng 3.9. Giá trị sản xuất công nghiệp trên địa bàn phân theo loại hình kinh tế (giá cố định 1994).....	60
Bảng 3.10. Số lượng lao động trong các DN tại Bắc Ninh từ 2008-2012	63
Bảng 3.11. Tình hình nộp ngân sách Nhà nước của các dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài tỉnh Bắc Ninh từ năm 2008-2012	64
Bảng 3.12. Kết quả hoạt động xuất khẩu tỉnh Bắc Ninh (2008-2012).....	65

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Sơ đồ 2.1. Khung phân tích đề tài	36
Biểu đồ 3.1. Diện tích lấp đầy và diện tích còn lại tại các KCN tỉnh Bắc Ninh.....	47
Biểu đồ 3.2. FDI vào CN Bắc Ninh phân theo chuyên ngành công nghiệp	56
Biểu đồ 3.3. FDI trong công nghiệp Bắc Ninh giai đoạn 2008 -2012 phân theo hình thức đầu tư	58
Biểu đồ 3.4. Cơ cấu GRDP (giá cố định 1994) phân theo ngành kinh tế	61
Biểu đồ 3.5. Cơ cấu GRDP tỉnh Bắc Ninh theo loại hình kinh tế.....	61